

Barne- og likestillingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.
Arkivkode: 322.00
Dato: 4/9-06
Saksnr: 2006/3051-22

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Vår ref.
06/949- 2 - SIG

Deres ref.
200603051-/HEHS

Dato:
01.09.2006

HØRINGSSVAR - UTKAST TIL ENDRING I FORSKRIFT TIL PARTNERSKAPSLOVEN - FORSLAG OM Å GI GODKJENTE VIGSLERE I LIVSSYNSSAMFUNN KOMPETANSE TIL Å REGISTRERE PARTNERSKAP

Innledning

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til høringsbrev av 3. juli 2006 om utkast til endringer i forskrift til partnerskapsloven slik at livssynssamfunn gis anledning til å forestå registrering av partnerskap. Høringsfrist er satt til 1. september 2006.

Bakgrunnen for forslaget er Innst.S. nr. 27 (2004-2005) hvor det heter at:

”Stortinget ber regjeringen utrede spørsmålet om livssynssamfunn/registrerte trossamfunn skal få rett til å forestå partnerskapsinngåelse, og legge saken frem for Stortinget.”

Likestillings- og diskrimineringsombudet er positive til forslaget om å gi livssynssamfunn rett til å forestå partnerskapsregistrering. Vi beklager imidlertid at departementet ikke har foreslått at utvidelsen også skal gjelde registrerte trossamfunn.

Forholdet mellom partnerskapsloven og ekteskapsloven

Før vi knytter kommentarer til forslaget vil vi innledningsvis kort redegjøre for noen utviklingstrekk forholdet mellom partnerskapsloven og ekteskapsloven.

Selv om hovedregelen etter partnerskapsloven er at registrering av partnerskap har samme rettsvirkninger som inngåelse av ekteskap, er det i forarbeidene til partnerskapsloven uttrykkelig sagt at registrert partnerskap og ekteskap ikke er likestilt. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom at vilkårene for å inngå partnerskap og ekteskap er ulike, rettsvirkningene av ekteskap og partnerskap er ulike, og vigsels-/registreringsmyndigheten er ulik for partnerskap og ekteskap.

Selv om det har skjedd en tilnærming mellom partnerskap og ekteskap når det gjelder vilkårene for inngåelse og rettsvirkninger, er det fremdeles betydelige forskjeller.

Likestillings- og diskrimineringsombudet mener det er viktig å fjerne forskjeller mellom partnerskap og ekteskap som fremstår som usaklige, slik at registrert partnerskap ikke oppfattes som et annenrangs ekteskap.

likestillings- og
diskrimineringsombudet

Samtidig som skillet mellom partnerskap og ekteskap har blitt mindre gjennom lovendringer, har det også skjedd en samfunnsmessig holdningsendring til lesbiske og homofile. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom at et flertall i den norske befolkningen er positiv til en felles ekteskapslov for lesbiske, homofile og heterofile par. Dette følger blant annet av meningsmålinger utført av Visendi for Dagsavisen og Sentio for Klassekampen, publisert henholdsvis 21. april og 3. september 2005, hvor mellom 60 og 70 % av den norske befolkningen er positive til en felles ekteskapslov.

Livssynssamfunns adgang til å forestå partnerskapsregistrering

Forslaget om at livssynssamfunn skal gis adgang til å forestå registrering av partnerskap er et lite men viktig skritt i retning av full likestilling for lesbiske og homofile. Ombudet er på den bakgrunn positiv, men vi har noen kommentarer:

I forslaget vises det til at livssynssamfunn i dag kan søke om vigselfrett etter forskrift om tildeling og tilbaketrekking av vigselfrett for seremonileder eller lignende i livssynssamfunn. Det sies imidlertid ingenting om hvorvidt livssynssamfunnet i fremtiden må søke om vigselfrett og rett til å forestå partnerskap hver for seg, eller samlet.

Dersom det er slik at vigselfrett og rett til å forestå partnerskap følger hverandre ad, medfører dette at livssynssamfunn som ikke ønsker å forestå partnerskapsregistrering kun har en begrenset reservasjonsadgang i henhold til departementets forslag.

Likestillings- og diskrimineringsombudet anmoder departementet av denne grunn å presisere rekkevidden av reservasjonsretten i proposisjonen, og avklare hvorvidt vigselfrett og adgang til å forestå partnerskapsregistrering innvilges samlet eller separat.

Trossamfunns adgang til å forestå partnerskapsregistrering

I Innst.S. nr. 27 (2004-2005) ber Stortinget også regjeringen utrede spørsmålet om registrerte trossamfunn skal få rett til å forestå partnerskapsinngåelse.

Departementet foreslår imidlertid ikke at registrerte trossamfunn gis rett til å forestå partnerskapsinngåelse under henvisning til at slik ordning reiser mange problemstillinger som på det nåværende tidspunktet ikke er tilstrekkelig utredet. Departementet viser videre til at dette er spørsmål som vil bli utredet i forbindelse med arbeidet med en felles ekteskapslov for lesbiske, homofile og heterofile par. Likestillings- og diskrimineringsombudet imøteser det videre arbeidet med en slik lov.

Det er imidlertid usikkert når en felles ekteskapslov for lesbiske, homofile og heterofile par vil trå i kraft. Likestillings- og diskrimineringsombudet er av den oppfatning at registrerte trossamfunn i en overgangsperiode burde vært gitt adgang til å forestå partnerskapsregistrering. Det avgjørende i denne sammenheng er at det etableres en reservasjonsadgang som sikrer at ingen blir

tvunget til å gjennomføre partnerskapsregistrering, men samtidig sikrer at de som ønsker å forestå en registrering blir gitt adgang til det.

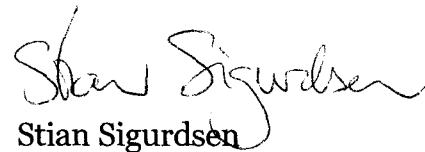
Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Likestillings- og diskrimineringsombudet beklager at departementet ikke har åpnet for dette.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås
Likestillings- og diskrimineringsombud

Stian Sigurdson
Rådgiver